

Milan MARINOVIĆ*
Predsednik Prekršajnog suda u Beogradu

Stručni rad
UDK: 343.11(497.11)
Primljeno: 30. septembra 2018. god.

PREKRŠAJNI SUDOVI I EFIKASNOST SUDSKE ZAŠTITE

Uticaj prekršajnih sudova na efikasnost sudske zaštite mora biti posmatran sa više strana: kroz istorijat postojanja prekršajnih sudova, postojanje i merljivost razloga za efikasnost sudske zaštite od strane prekršajnih sudova ali i kroz razloge koji svedoče protiv efikasnosti i probleme koji stoje na putu efikasnosti uz iznalaženje načina za njihovo brzo i efikasno rešavanje.

Istorijski gledano, prekršajni sudovi nisu ni postojali do 01. januara 2010. godine kada su uvedeni kao deo pravosudnog sistema u Srbiji. Do tada su egzistirali organi za prekršaje kao organi „sui generis“ koji su suštinski bili nešto između sudova i organa uprave. Njihova organizacija (na čelu tih organa je bio starešina organa) i način izbora sudija (kroz imenovanje od strane Vlade i to na osam godina) upućivala je na to da se radi o organima uprave a procedura (klasičan sudski postupak) i mogućnost izricanja kazne zatvora učinocima prekršaja ukazivali su da se radi o specifičnoj vrsti suda. Kako bilo, od 01. januara 2010. godine prekršajni sudovi su nedvosmisleno ravnopravan deo pravosuđa u Republici Srbiji, a ta činjenica je, uz uvođenje Pravosudne akademije kao institucije za obuku u pravosuđu, od strane mnogih renomiranih stručnjaka istaknuta kao jedini pozitivan rezultat inače negativne reforme pravosuđa 2009/2010. godine. Uz to ocenjeno je da je pravosuđe Srbije uvođenjem prekršajnih sudova mnogo dobilo upravo na polju efikasnosti, ekonomičnosti i brzini vođenja postupka a to znači efikasnosti sudske zaštite.

* e-mail: predsedniksuda@bg.pk.sud.rs

Razlozi za ovako pozitivnu ocenu sastoje se u sledećem:

– *Prekršajni sudovi su brzi i efikasni sudovi, posebno u oblastima u kojima su sudije prekršajnih sudova postupale i dok su bili sudije organa za prekršaje a to su: oblasti saobraćajnih prekršaja, prekršaja iz oblasti javnog reda i mira i prekršaja iz svih inspeksijskih oblasti (trenutno u Srbiji postoji četrdeset jedna inspekcija u sastavu četrnaest različitih ministarstava);*

Na navedenu efikasnost svakako da ima uticaja i zakonom propisani kratak rok zastarelosti za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka, koji je najkraći u regionu a iznosi jednu godinu (tzv. relativna zastarelost) odnosno dve godine (tzv. apsolutna zastarelost) od dana kad je prekršaj učinjen. Ovako kratak rok zastarelosti prosto „tera“ sudije prekršajnih sudova na brzo i efikasno postupanje kako postupak ne bi zastareo.

– *Sudije prekršajnih sudova često postupaju u tzv. skraćenom ili hitnom postupku primenjujući odgovarajuću odredbu zakona koja im omogućava da, u jednom izuzetno brzom i efikasnom postupku, donose odluke koje se izvršavaju i pre pravnosnažnosti;*

U ovim situacijama prekršajni postupak se praktično svodi na jedno jedino ročište na kojem se pokreće postupak, sprovodi dokazni postupak i donosi odluka.

– *U prekršajnim sudovima je, po pravilu, najmlađi sudijski kadar koji je, upravo zbog te činjenice, pun entuzijazma i volje da radi, usavršava se, obučava se i napreduje, kako stručno tako i karijerno;*

Kao što je opštepoznato, skoro sve sudije prvi put se biraju ili za sudiju prekršajnog suda ili za sudiju osnovnog suda dok u sve ostale sudove uglavnom kasnije budu birani sa pozicije sudije prekršajnog ili osnovnog suda. Upravo zbog želje za napredovanjem kroz sudijsku karijeru u sudove višeg ranga, sudije prekršajnih (kao i osnovnih) sudova trude se da ispunjavaju sve propisane kriterijume u pogledu stručnosti, osposobljenosti i dostojnosti a u tu svrhu su otvoreniji za nova znanja i veštine, naklonjeniji obuci i edukativnim sadržajima i, što je posebno značajno u savremeno doba, dobro poznaju osnove rada sa računarima i lakše se snalaze sa kompjuterskim programima sačinjenim za elektronsko vođenje sudskih predmeta.

– *Uglavnom pozitivno mišljenje javnosti kada je u pitanju percepcija rada prekršajnih sudova i značaj prekršajnih sudova za normalno funkcionisanje društva;*

Prekršajni sudovi su prilično dobro prepoznati u javnosti kako zbog činjenice da je veliki broj građana ili njihovih članova porodice, suseda ili kolega sa posla, u svom životu došao u kontakt sa prekršajnim sudom, bilo kao okrivljeni, oštećeni ili svedok u postupku, tako i zbog toga što se prekršajni sudovi bave upravo predmetima koji uređuju sve oblasti svakodnevnog života građana, o čemu najslikovitije svedoči podatak da sudije prekršajnih sudova u svom radu primenjuju preko dve stotine sedamdeset pet zakona i uredbi i preko osam stotina odluka lokalnih samouprava. Osim toga, neretko su okrivljeni u prekršajnim postupcima i poznate ličnosti iz oblasti politike, estrade, umetnosti, sporta i sl. što je posebno interesantno za predstavnike sredstava javnog informisanja a preko njih, posredno, za takve slučajeve saznaju i građani koji pozitivno ocenjuju to što za prekršaje odgovaraju i poznate, tzv „VIP“ ličnosti a ne samo „obični“ građani i što se kroz rad prekršajnih sudova može uočiti na delu da je zakon jednak za sve i da se jednako primenjuje prema svima u Srbiji.

– Postojanje i efikasna i sveobuhvatna primena sporazuma o priznanju prekršaja kao najefikasnijeg načina za brzo i efikasno, sa jedne strane, i svima prihvatljivo, sa druge strane, okončanje prekršajnog postupka bez odugovlačenja i pravljenja velikih troškova;

Uvođenje sporazuma o priznanju prekršaja u Zakon o prekršajima kao jedinog načina za tzv. alternativno okončanje prekršajnog postupka (za razliku od krivičnih dela gde postoji oportunitet pri kojem ni ne dođe do pokretanja krivičnog postupka, kao i sporazum o priznanju krivice i sporazum o svedočenju okrivljenog) a posebno značajno olakšavanje zaključenja ovog sporazuma, izmenama zakona u februaru 2016. godine, značajno je doprinelo da se prekršajni postupak za veliki broj prekršaja okonča na izuzetno brz i veoma efikasan način osuđujućom presudom kojom su obe strane učesnici u postupku (okrivljeni i podnosioci zahteva za pokretanje prekršajnog postupka) zadovoljne i, što je od velikog uticaja na efikasnost postupka, odriču se prava na žalbu na presudu kojom sud usvaja sporazum što rasterećuje sud potencijalno dugotrajnog dokaznog postupka i značajno doprinosi ekonomičnosti postupka kroz smanjenje troškova postupka. Iz navedenih razloga, zbog svih do sada iskazanih dobrih strana, primena sporazuma o priznanju prekršaja se sve više širi i na one oblasti prekršaja u kojima do sada nije korišćen kao što su: carinski prekršaji, prekršaji iz oblasti borbe protiv korupcije, prekršaji iz nadležnosti tržišne inspekcije i inspekcije rada, prekršaji iz oblasti javnog reda i mira...

– Uvođenje i primena prekršajnog naloga kao odluke o prekršajnoj sankciji za blaže prekršaje;

Uvođenje prekršajnog naloga, zakonom koji se primenjuje od 1. marta 2014. godine, kao odluke o prekršajnoj sankciji za prekršaje za koje je propisom o prekršaju propisana kao sankcija samo novčana kazna u fiksnom iznosu u značajnoj meri je rasteretilo prekršajne sudove postupanja u tim predmetima. Činjenica da lice kojem je nadležni organ uprave izdao prekršajni nalog može, u zakonom propisanom roku, zahtevati sudsko odlučivanje po tom nalogu ali i da po okončanju tog prekršajnog postupka, ukoliko se utvrdi njegova prekršajna odgovornost za prekršaj za koji mu je izdat prekršajni nalog, biva kažnjeno novčanom kaznom propisanom za prekršaj uz obavezu plaćanja i troškova postupka, u velikoj meri obeshrabruje učinioce prekršaja za koji im je izdat prekršajni nalog da se obraćaju sudu radi vođenja prekršajnog postupka, već se radije opredeljuju da u zakonom propisanom roku od prijema naloga plate polovinu propisane kazne i tako izbegnu vođenje prekršajnog postupka. Uloga prekršajnih sudova u postupcima pokrenutim po zahtevu lica kojem je izdat prekršajni nalog upravo se sastoji u tom da brzim i efikasnim vođenjem postupka i blagovremenim donošenjem odluke utiču na učinioce prekršaja kojem je izdat prekršajni nalog, ali i na sve druge učinioce takvih prekršaja, da shvate da im se ne isplati da zahtevaju vođenje prekršajnog postupka iz prostog razloga što će proći teže nego kada to ne čine.

– Propisivanje i dosledna primena novog načina dostavljanja sudskih pismena (poziva i odluka) učesnicima u prekršajnom postupku a pre svega okrivljenim licima i njihovim braniocima;

Najnovijim izmenama svih procesnih zakona, pa i prekršajnog, kao mera za poboljšanje efikasnosti sudskih postupaka propisan je potpuno nov način dostavljanja sudskih pismena, pre svega poziva na ročišta i sudskih odluka, kako bi se rešio višedecenijski problem dostavljanja karakterističan za sve sudske postupke. Ovaj novi način dostavljanja bitno drugačije rešava problem neuspešnosti dostavljanja sudskih pismena koji je u pojedinim sudovima u toj meri bio izražen da se slanje jednog istog sudskog pismena moralo ponavljati više puta što je vodilo odugovlačenju postupka i povećanju troškova, sa jedne strane, a procent uspešnosti dostavljanja nije prelazio 20% što znači da je tek svako peto pismo, upućeno preko JP „Pošta Srbije“, bilo uručeno onome kome je upućeno a uručenje svih ostalih pismena moralo je biti ponavljano po više puta. Novim načinom dostavljanja regulisana je mnogo lakša i brža upotreba oglasne table suda kao instrumenta za uručenje sudskih pismena u svim situacijama kada lice kome je pismo upućeno nije zatečeno od strane poštara na datoj adresi, što značajno ubrzava postupak i, u krajnjem, smanjuje troškove a, uzimajući u obzir činjenicu da je isti način dostavljanja propisan za sve sudske postupke, dovodi do jedinstvenog postupanja svih sudova prema svim građanima što doprinosi ozbiljnosti rada i boljoj percepciji sudova od strane građana.

– *Uvođenje i primena opšte naredbe za dovođenje kao efikasne mere za obezbeđenje prisustva okrivljenog na ročištu pred prekršajnim sudom;*

Opšta naredba za dovođenje je, kao najdrastičnija mera za obezbeđenje prisustva okrivljenog na ročištu, uvedena izmenama zakona u februaru 2016. godine. Primenjuje se u slučaju da sud po izdatoj „običnoj naredbi za dovođenje“, koja se izdaje policijskoj stanici po adresi stana okrivljenog lica, od nadležne policijske stanice bude izvešten da to dovođenje nije moguće iz nekog razloga nedostupnosti okrivljenog, posle čega sud izdaje ovu opštu naredbu za dovođenje koja ima efekat opšte poternice i po kojoj postupaju sve policijske stanice u Srbiji pa koja otkrije okrivljenog o njegovom trošku ga dovodi u sud koji je za njim izdao opštu naredbu za dovođenje. Od uvođenja pa do danas ova mera pokazala je izvanrednu efikasnost kako u slučaju konkretnog svakog pojedinog dovođenja okrivljenih lica tako i kroz preventivno delovanje na ostala lica koja znaju da se protiv njih vodi prekršajni postupak pred nekim od prekršajnih sudova u Srbiji a koja bi eventualno imala nameru da izbegavaju odazivanje na zakazana ročišta na koja su pozvani od strane suda.

Nažalost, pored svih pobrojanih pozitivnih strana postojanja i funkcionisanja prekršajnih sudova, još uvek postoje određeni razlozi i problemi koji utiču na smanjenje efikasnosti prekršajnih sudova. Najvažniji među njima su sledeći:

– *Prekratki rokovi zastarelosti pokretanja i vođenja prekršajnog postupka i rokovi zastarelosti izvršenja kazne;*

Kao što je već navedeno, u Srbiji su najkraći opšti rokovi zastarelosti za pokretanje (jedna godina od dana učinjenog prekršaja) i vođenje, odnosno pravnosnažno okončanje (dve godine od dana učinjenog prekršaja) prekršajnog postupka. Ovi rokovi važe za veliku većinu i to najčešćih oblasti prekršaja uz propisane izuzetke koji se odnose na poreske, carinske, budžetske i antikorupcijske prekršaje. Ovi rokovi su nedovoljni za omogućavanje sudijama prekršajnih sudova dovoljno vremena da sprovedu i okončaju postupak u svim predmetima kojima su zaduženi. Ova konstatacija se posebno odnosi na prekršajne sudove čiji priliv predmeta po sudiji uveliko prevazilazi orijentacionu mesečnu normu koja je propisana za sudije prekršajnih sudova. Primera radi, već duže vreme sudije Prekršajnog suda u Beogradu svaki mesec zadužuju po stopedeset novih predmeta što više od dva puta prevazilazi normu koja iznosi šezdeset odluka mesečno, zbog čega je i Visoki savet sudstva najpre doneo odluku da se broj sudija u ovom sudu poveća za dve sudije a zatim za još osam novih sudija, ali ni ta mera ne može trajnije rešiti problem opterećenosti velikim brojem predmeta. Posledica velike preopterećenosti sudija pojedinih prekršajnih sudova predmetima je u tom što

se određeni, ne tako mali, procenat predmeta okončava obustavljanjem postupka usled nastupanja zastarelosti za vođenje postupka a što za dalju posledicu ima povećanje troškova postupka koji padaju na teret budžeta suda, odnosno države.

Stoga, iako bi to imalo za posledicu povećanje broja predmeta po sudiji u ionako opterećenim prekršajnim sudovima, neophodno je povećati opšte rokove zastarelosti za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka sa jedne, odnosno dve godine, na npr. dve, odnosno četiri godine (u odnosu na dan činjenja prekršaja).

Što se tiče roka zastarelosti izvršenja kazne, i taj rok je najkraći u regionu i iznosi dve godine od dana pravosnažnosti sudske odluke, odnosno od konačnosti prekršajnog naloga, koji se izvršavaju.

Kako se ne bi dešavalo, kao što je sada slučaj, da nemali broj predmeta koji su okončani pravosnažnim osuđujućim presudama ne dobije svoj logičan i jedini mogući završetak plaćanjem izrečene kazne zbog nastupanja zastarelosti izvršenja, i tako sav uloženi trud sudije i vreme utrošeno na postupak praktično propadnu, neophodno je da se i rok zastarelosti izvršenja kazne poveća sa dve na npr. četiri godine (u odnosu na pravosnažnost presude odnosno konačnost prekršajnog naloga koji se izvršavaju).

– *Nesrazmerno visoki advokatski troškovi u prekršajnom postupku;*

Tarifa o naknadama i nagradama za rad advokata propisuje nesrazmerno visoke troškove za sve radnje u prekršajnom postupku i to u osetno višim iznosima u odnosu na takve radnje u krivičnom postupku i to za krivična dela za koja je propisana kazna do pet godina zatvora. Posledica te činjenice je da se pojavljuje sve veći broj advokata u prekršajnom postupku što bi samo po sebi bilo pozitivno da na taj način budžeti sudova nisu preopterećeni a računi sudova često, gotovo svakodnevno, blokirani što izrazito negativno utiče na efikasnost rada a tako i sudske zaštite. U kontekstu činjenice postojanja veoma kratkih rokova zastarelosti u prekršajnom postupku, sa jedne strane, i velike opterećenosti sudova brojem predmeta u radu, sa druge strane, koriste se svi mogući načini da se postupak oduži kako bi došlo do zastarevanja a sve u cilju naplate troškova od strane suda, odnosno građana. Ilustracije radi, za samo dve žalbe na odluke prekršajnog suda, pod uslovom da nema još drugih troškova, advokat naplati preko dvadeset hiljada dinara više nego što iznosi mesečna plata sudije prekršajnog suda.

Rešenje navedenog problema moglo bi biti dvojako: ili da se advokatska tarifa „unormali“ i da se za radnje u prekršajnom postupku propišu troškovi srazmerni troškovima ostalih sudskih postupaka propisanim u tarifi ili da se zakonom (kao što to reguliše Prekršajni zakon Hrvatske) propiše da okrivljeni nema pravo na naplatu troškova postupka ukoliko su on ili njegov branilac svojim postupanjem prouzrokovali nastupanje ili doprineli nastupanju zastarelosti vođenja prekršajnog

postupka. Na taj način bi se branioci motivisali da aktivno vrše svoju dužnost u postupku a ne da vrše njegovu opstrukciju očekujući zastarevanje postupka a zatim i naplatu troškova, kao što sada masovno čine.

– *Nemogućnost vršenja novog načina dostavljanja od strane svih prekršajnih sudova;*

Iako je propisan novi mnogo efikasniji način dostavljanja, kao što je ranije opisano, svi sudovi u Srbiji, nažalost, nisu još uvek u stanju da u praksi primenjuju taj način iz razloga tehničke neopremljenosti (nedostatka dovoljnog broja ili posedovanja različitih tipova računara i štampača) ili velike opterećenosti brojem predmeta koja prevazilazi mogućnost obrade pošiljaka koje treba da budu dostavljene na novi način (limitiran je broj pošiljaka koje jedan zaposleni može da obradi za radno vreme). Iz navedenog razloga pojedini, posebno veći i opterećeniji, sudovi još uvek dostavljanje vrše na raniji neefikasan način.

Rešenje ovog problema moglo bi biti kroz tehničko opremanje svih sudova jednoobraznim računarskim jedinicama i štampačima putem jedinstvene javne nabavke koja bi se sproveda za celokupno pravosuđe Srbije a na isti način bi se mogli nabaviti i novi koverti čiji izgled je propisan tehničkom specifikacijom koja je sastavni deo ugovora potpisanog između Visokog saveta sudstva i JP „Pošta Srbije“ a koji se odnosi na novi način dostavljanja sudskih pismena u svim sudskim postupcima.

– *Nedostupnost okrivljenih sudu i veliki broj postupaka u prekidu kao posledica te nedostupnosti;*

Iako je neprijavlivanje adrese stana propisano kao poseban prekršaj u Zakonu o prebivalištu i boravištu građana, mnogi građani Srbije ne žive na adresama na kojima su prijavljeni odnosno nisu prijavili adrese na kojima žive. Ova pojava je posebno izražena u većim gradovima. Posledica te činjenice je da se postupci započeti protiv tih lica, saglasno zakonu, prekidaju i najčešće u prekidu postupak zastari. Kao ilustracija težine ovog problema može da posluži podatak da je od svih zastarelih postupaka u Prekršajnom sudu u Beogradu u dve trećine postupaka zastarelost nastupila u trenutku dok je postupak bio prekinut, a to znači da sud nikako nije mogao obezbediti prisustvo okrivljenog u postupku i da je okrivljeni ostao nedostizhan sudu. Znajući za ovo mnogi okrivljeni na neko vreme menjaju svoju adresu stana (pa čak i državu boravka – bilo je zabeleženih slučajeva privremenog preseljenja u Crnu Goru ili BiH odnosno Republiku Srpsku) dok postupak ne zastari računajući na, već spomenute, kratke rokove zastarelosti.

Kao rešenje za ovaj problem moglo bi biti propisano (zakonom) da je svaki građanin u obavezi da prijavi nadležnom organu svoju adresu za prijem pismena bez obzira na kojoj adresi zaista i živi. Na taj način bi se teret obaveze proveravanja

da li mu je neki sud poslao neko pismeno, a time i urednost i uspešnost dostavljanja, prebacio sa suda na okrivljenog građanina, kao što je već u pojedinim pravnim sistemima koji poznaju institut adrese za prijem pismena. Sa razvojem tehnološkog opismenjavanja našeg društva u budućnosti bi valjalo razmisliti i o uvođenju obavezne e-mail adrese koja bi bila obavezna za sve građane i putem koje bi se vršila komunikacija svih državnih organa, pa i sudova, sa građanima.

– *Odsustvo pasivnog načina izvršenja novčanih kazni izrečenih za prekršaje i troškova prekršajnog postupka;*

Do decembra 2016. godine primenjivan je član Zakona o prekršajima koji je regulisao tzv. pasivno izvršenje neplaćenih novčanih kazni i troškova postupka izrečenih za učinjene prekršaje a tada je odlukom Ustavnog suda taj član proglašen neustavnim i od tada nije u primeni. Kao ilustracija veličine posledice te odluke može da posluži činjenica da je poslednji mesec primene te odredbe (novembar 2016. godine) samo Prekršajni sud u Beogradu uneo u budžet Republike Srbije sto miliona dinara a prvi mesec kako je obustavljena primena tog člana četrdeset miliona dinara, odnosno dva i po puta manje, što samo po sebi dovoljno govori o značaju i dometima jedne takve odredbe u zakonu. Inače, pasivan način izvršenja, u identičnom obliku, poznaje i Prekršajni zakon Hrvatske i to još pre ulaska te države u Evropsku Uniju i prilikom provere usklađenosti propisa Hrvatske sa propisima Evropske Unije nije stavljena bilo kakva primedba na postojanje i sadržinu pomenutog člana zakona.

Rešenje ovog problema bi bilo propisivanje novog člana zakona koji bi na nešto drugačiji način od prethodnog, poštujući zajemčena ljudska prava, regulisao pasivan način izvršenja neplaćenih novčanih kazni i troškova postupka evidentiranih u registru neplaćenih novčanih kazni i drugih novčanih obaveza (po osnovu prekršaja) koji se vodi pri Ministarstvu pravde a čija svrha uvođenja je upravo i bila da se uredi stanje i pospeši naplata novčanih iznosa koje pravonosnažno kažnjena lica nisu platila u zakonom propisanom roku.

– *Odsustvo specijalizacije sudija u prekršajnim sudovima;*

Ako se uzme u obzir činjenica da sudije prekršajnih sudova postupaju po prekršajima iz svih oblasti života propisanim u preko dvestotine sedamdeset pet zakona i uredbi i u oko osam stotina odluka skupština lokalnih samouprava na prvi pogled je jasno da oni nisu niti mogu biti specijalisti i stručnjaci za sve te oblasti života što se svakako negativno odražava i na efikasnost njihovog postupanja. Svakako da bi postojanje specijalizovanih sudija ili veća sudija doprinelo u velikoj meri poboljšanju efikasnosti sudijskog rada i bržem i kvalitetnijem donošenju odluka. Međutim, problem izostanka specijalizacije ne može biti rešen bez pravedne merljivosti težine svakog predmeta pojedinačno (tzv. ponderisanje

predmeta) zasnovane na objektivnim kriterijumima, što, za sada, izostaje. Po postojećem stanju stvari svi sudski predmeti u prekršajnom postupku vrednuju se isto pa se tako sudiji podjednako računa rad na predmetu nenošenja lične karte ili nekorišćenja sigurnosnog pojasa u toku upravljanja motornim vozilom kao i rad na veoma složenom i obimnom carinskom ili budžetskom predmetu, što svakako nije realno niti korektno.

Kako bi sudije bile zainteresovane i motivisane da postupaju i u obimnijim i složenijim sudskim predmetima koji zahtevaju i posebne veštine i znanja trebalo bi napraviti jasnu razliku između sudskih predmeta po njihovoj težini pri čemu bi npr. bilo propisano da jedan složeni carinski predmet sa više okrivljenih vredi kao pet jednostavnih predmeta sa saobraćajnim prekršajem u kojem postoji samo jedan okrivljeni.

Rezime

Uvođenje prekršajnih sudova u sudski sistem Srbije je u velikoj meri doprinelo poboljšanju efikasnosti sudske zaštite pre svega stoga što se radi o brzim, efikasnim i ekonomičnim sudovima koji su u stanju da za relativno kratko vreme pokrenu prekršajni postupak, sprovedu dokazni postupak i donesu odgovarajuću odluku.

Efikasnosti prekršajnih sudova svakako je doprinela dosledna primena nekih novih zakonskih rešenja koja su upravo i propisana sa ciljem veće efektivnosti rada sudova. Među njima se posebno ističu: proširena mogućnost skraćenog odnosno hitnog postupka, sve šira primena sporazuma o priznanju prekršaja, uvođenje i primena opšte naredbe za dovođenje, uvođenje novog načina dostavljanja sudskih pismena i uvođenje i primena prekršajnog naloga.

Sa druge strane, međutim, još uvek egzistiraju određeni problemi koji utiču na smanjenje efikasnosti sudske zaštite od strane prekršajnih sudova. Najizraženiji među njima su: prekratki rokovi zastarelosti za pokretanje i vođenje prekršajnog postupka i za izvršenje kazne, nedostupnost okrivljenih sudu i veliki broj postupaka u prekidu, nesrazmerno visoki advokatski troškovi u prekršajnom postupku, odsustvo pasivnog načina izvršenja novčanih kazni i odsustvo specijalizacije sudija u prekršajnim sudovima.

Ali, bez obzira na navedene probleme, opšta ocena uticaja postojanja i rada prekršajnih sudova, kao specijalizovanih sudova posebne nadležnosti, mora biti pozitivna i sa priličnom sigurnošću se može reći da prekršajni sudovi, uprkos svim postojećim nedostacima u radu, posebno zbog sveobuhvatnosti njihove nadležnosti i uticaja koji njihovo postupanje ima na svakodnevni život građana, predstavljaju sudove koji u najvećoj meri omogućavaju efikasnost sudske zaštite u Srbiji.